

Dit thans jubilerende museum is ontstaan uit de activiteiten van de Koninklijke Nederlandsche Yachtclub te Rotterdam, welke laatste in december 1845 werd opgericht met als voorzitter Z.K.H. Prins Hendrik der Nederlanden.

Deze vereniging organiseerde o.m. roei- en zeilwedstrijden om prijzen. In 1852 kwam de eerste tentoonstelling in ons land tot stand op het gebied van scheepvaart en scheepsbouw.

Doordat de leden van de Yachtclub aan de vereniging scheepsmodellen ten geschenke gaven, ontstond hiervan een collectie, welke de stoot gaf tot de oprichting van het thans 100-jarig museum, dat op 15 februari 1874 werd geopend en tegen de destijds vrij hoge toegangsprijs van 25 cent werd toegankelijk gesteld voor het publiek.

De NRC - die eerbiedwaardige Rotterdamse krant - maakte dit gebeuren per advertentie bekend.

Goede start

In het eerste jaar reeds kwamen er 3000 bezoekers, waarvan er 2142 een kwartje betaalden; immers de leden van de Yachtclub hadden met één dame vrije toegang. Naast de afdeling historische- en moderne scheepvaart was er ook een afdeling Europese schepen, een bibliotheek, plaatwerken, prenten, tekeningen en kaarten: dit alles inclusief het meubilair verzekerd voor de destijds respectabele som van negenduizend gulden.

Tijdens kermissen werd de entree-prijs verlaagd tot 10 cent, waardoor het bezoekers-aantal flink toenam. In 1877 was er een batig saldo van zevenentwintig gulden.

Liquidatie van de Yachtclub

De Yachtclub werd in 1880 opgeheven, hetwelk in wezen werd veroorzaakt door het overlijden van Prins Hendrik en waarvoor geen goede opvolger kon worden gevonden. Het ging toen snel bergafwaarts met de club. Het museum kon ech-

HET MARITIEM MUSEUM 'PRINS HENDRIK' TE ROTTERDAM

1.
Koopvaardijchip uit
de 18e eeuw „De
lonkvrouwe Catharina
Cornelia”. Fraaie
boordbeschildering.

2.
Vooraanzicht van
het museum.

3.
Interieur tentoonstelling

ter na veel moeilijkheden worden behouden voor het nageslacht. Er werd zelfs een gesalarieerd directeur aangesteld, de heer A. Werumeus Buning, een oud zee-officier.

Na veel ups en downs kwam in 1901 J. F. Snelleman in functie, onder wiens supervisie de verzameling belangrijk werd uitgebreid. Het onderhoud van de modellen vereist nog steeds een bijzondere zorg.

Voor de liefhebber is er genoeg te bewonderen: oud-Hollandse Oost-Indiëvaarders, linesschepen, fregatten, kuilkorvetten, brikken, schoeners, barken, boeiers, ponen, kotters, tjotters, loggers, jachten, botters, aken, koffen, sloepen, pinken, bommen, hoekers en schokkers. Ook ijsschuitjes, stoomschepen, monitors met geschutstorens, vaartuigen bij de havenwerken in gebruik, prauwen uit Oost-Indië, China en Japan, Perzië en Siam, teveel om op te noemen...

In 1916 werd in Amsterdam het Nederlands Historisch

Scheepvaartmuseum opengesteld, wat voor de toenmalige directeur van Nieuwehuys een moeilijke periode werd. Toch gelukte het hem het museum in stand te houden en de collectie aanzienlijk uit te breiden.

In de crisistijd moest flink worden bezuinigd en er ontstonden hachelijke tijden. Het aantal bezoekers liep weer eens terug.

Evacuatie

Door de oorlogshandelingen in 1940 kwam het gebouw - dat in de vuurlinie lag - er redelijk goed af, maar een groot deel van de collectie werd later naar het Gooi geëvacueerd. De malaise duurde voort tot 1948, toen het nieuwe gebouw was gereedgekomen en voor het publiek werd opengesteld.

De T.H. in Delft schonk in permanente bruikleen:

60 scheepsmodellen

176 halfmodellen

500 scheepsbouwtekeningen en plm.

30 voorwerpen, afkomstig van schepen.

Met de regelmaat van de klok werden nu belangrijke tentoonstellingen georganiseerd, laatstelijk in

● 1969 schilder ter zee

● 1970 En de haven groeide voort

Vastmaken

● 1971 Gekregen en gekocht (aanwinsten 1968-70)

● 1972 Binnenvaart, een keuze uit eigen bezit en Plancius (1552-1622)

● 1974 „Schatkamer der Scheepvaart" een keuze uit de verzameling van 1874.

Directrice is thans mej. drs. J. B. van Overeem, die al sinds 1940 aan het museum is verbonden.

Nieuwe visie

Geheel in overeenstemming met wat er in het buitenland op dit gebied gaande is wil men het zeer oude verleden - dank zij o.m. de moderne duiktechnieken - doen herleven. Daarom prijst het museum zich gelukkig dat aan haar verzameling kan worden toegevoegd één van de schepen uit de tweede eeuw na Christus, die bij Zwammer-

dam worden opgegraven. Plaatsruimte en conservering zal nog wel voor de nodige obstakels zorgen. Eveneens zal het ijzeren Ramtoren-schip van de Koninklijke Marine „De Buffel" uit 1868 in Rotterdam een ligplaats krijgen.

Het oude Maritiem Museum bezint zich op nieuwe perspectieven in de toekomst en zal een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan ons culturele leven.

Conservator drs. L. M. Akveld, was zo vriendelijk Watersport een inzicht te geven in de expositie, welke naar aanleiding van het honderdjarig bestaan werd ingericht.

Willen liefhebbers van ons maritiem verleden en heden deze tentoonstelling gaan bezoeken: wij kunnen u deze van harte aanbevelen.

MARITIEM MUSEUM
„PRINS HENDRIK"

Burgemeester 's Jacobplein 8,
ROTTERDAM.

Carel Langelaar

4. Interieur uit 1932 met de „omheinde groep voortreffelijke scheepsmodellen van de oudere kust- en binnenvaart, die ook bij gebrek aan de nodige plaatsruimte, nog niet elk in afzonderlijke vitrines konden worden gebracht". Men ziet hier o.a. een boeieraak, een botter, een blazer, een bons, een hengst, een schouw en een staverse jol.

5. Boegbeeld van de 18e eeuwse kotters d'Meermin.

6. Scheepsversiering van een beurtvaarder. Dit exemplaar vertoont aan de voorzijde een afbeelding van de „Bruiloft te Kana". Aan de achterkant bevinden zich de Wapens van Amsterdam en Amersfoort, die erop wijzen dat de schipper een beurtvaart tussen deze plaatsen onderhield.

